# ÕIGUSAKTID, MILLE AVALDAMINE EI OLE KOHUSTUSLIK

## NÕUKOGU OTSUS,

**16. detsember 2009,**

**milles käsitletakse Läti Vabariigi asutuste poolt riigiabi andmist põllumajandusmaa ostmiseks ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013**

(2009/991/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 108 lõike 2 kolmandat lõiku,

võttes arvesse Läti Vabariigi valitsuse 17. novembril 2009 esitatud taotlust

ning arvestades järgmist:

(1) Läti Vabariik (edaspidi „Läti") esitas 17. novembril 2009 nõukogule taotluse võtta kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 88 lõike 2 kolmanda lõiguga vastu otsus, milles käsitletakse Läti kavatsust anda Läti põllumajandustootjatele riigiabi põllumajandusmaa ostmiseks.

(2) Vastavalt Läti Statistika Keskbüroo andmetele on 97,6 % kõigist talumajapidamistest väiksemad kui 15,9 hektarit. Seetõttu on suurem osa Läti põllumajandusettevõtetest osaelatustalud. Läti põllumajandusettevõtete maa-alade ebasoodsa struktuuri, 2003. aasta ühinemisaktis sätestatud järkjärgulise kohaldamise mehhanismi kohaselt Lätile makstavate liikmesriikide seas kõige madalamate otsetoetuste ning tuludega võrreldes ebaproportsionaalselt kõrge põllumajandussektori tööjõu sisendi tagajärjeks on põllumajanduse madalad sissetulekud, mis on 2009. aastal veelgi langenud.

(3) Vastavalt Läti Statistika Keskbüroo andmetele oli Lätis kuni 2007. aastani 1 930 900 hektarit põllumajandusmaad, kuid otsetoetuste saamiseks deklareeritud maa suurus ei ületanud 1 551 185 hektarit. 379 715 hektarit maad on seetõttu nende isikute omandis, kes ei ole põllumajandustootjad, või nende hallata. Riigiabi võimaldaks põllumajandustootjatel kõnealust põllumajandusmaad osta.

(4) Ülemaailmse kriisi põhjustatud süvenenud maailmamajanduse langus 2009. aastal on Läti majandust ja põllumajandusettevõtteid negatiivselt mõjutanud nii nõudluse kui ka ostuhindade järsu languse tõttu: 2009. aasta kolmes esimeses kvartalis oli nisu hind ligikaudu 37 %, odra hind ligikaudu 44 % ja piima hind ligikaudu 38 % madalam võrreldes 2008. aasta tasemega.

(5) Läti põllumajandustootjate sissetulekuid on täiendavalt halvendanud asjaolu, et 2008. aastal tõusid järsult põllumajandusliku sisendi hinnad (mineraalväetised 67 %, veterinaariateenused 46 %, elekter 29 % ja kütus 15 %) ning need ei ole 2009. aasta jooksul langenud. Seega on tootmiskulud jäänud muutumatuks. On tõenäoline, et paljude Läti põllumajandusettevõtete tingimused halvenevad veelgi, mille tulemusena suureneb põllumajandusega tegelevate vaesumisohus perede arv.

(6) Töötuse tase Lätis on Euroopa Liidu kõrgeim ning see jõudis 2009. aasta septembris juba 19,7 %, kusjuures alates 2009. aasta jaanuarist on tõus olnud 62 %. Seega peaks riigiabi aitama töötutel üle minna põllumajandustegevusele, võimaldades neil osta põllumajandusmaad. See peaks samuti andma nendele osaelatus-põllumajandusettevõtjatele, kes ei tööta enam muudes sektorites kui põllumajandussektor, võimaluse parandada oma ettevõtte maa-alade struktuuri, et tagada selline sissetulek, mis kindlustab neile maaharimisest saadava toimetuleku tagava elatustaseme. Samuti peaks see hõlbustama nende töötute omanduses oleva põllumajandusmaa müüki, kes vajavad kapitali füüsilisest isikust ettevõtjaks hakkamiseks.

(7) Võttes arvesse põllumajandustootjate rahaliste vahendite nappust ja maa ostmiseks antavate kommertslaenude kõrgeid intressimäärasid, on põllumajandusettevõtjatel äärmiselt raske saada kommertslaenu sellisteks investeeringuteks nagu põllumajandusmaa ostmine. 2009. aasta novembris oli põllumajandusliku maa ostmiseks antavate kommertslaenude intressimäär üle 15 % aastas.

(8) 2009. aastal saabus põllumajandusmaa turul langusperiood. Tehingute arv on märkimisväärselt vähenenud ning vastavalt kinnistusraamatu andmetele langes maa müügi- ja ostutehingute arv 4,5 korda võrreldes 2007. aastaga.

(9) Antav riigiabi ulatub maksimaalselt 8 miljoni Läti latini (LTL) ja see peaks võimaldama ligikaudu 1 000 põllumajandusettevõtjal osta 2010.–2013. aastal kokku 70 000 hektarit põllumajandusmaad. Abikõlblik on nii riigi kui ka omavalitsuste omandis olev, samuti füüsilistele isikutele kuuluv maa.

(10) Riigiabi antakse laenude intressimaksete subsideerimise vormis ning see katab 4 protsendipunkti panga kohaldatavast aastasest intressimäärast. Siiski, juhul kui nimetatud aastane intressimäär on madalam kui 4 protsendipunkti, makstakse tagasi kogu laenusaaja makstud tegelik intressimäär.

(11) Komisjon ei ole praeguses etapis veel algatanud ühtegi menetlust ega ole võtnud seisukohta abi iseloomu ja siseturuga kokkusobivuse kohta.

(12) Seega eksisteerivad erakorralised asjaolud, mis võimaldavad sellise abi andmist erandina ja rangelt Läti maapiirkondades valitseva vaesuse vähendamiseks vajalikus ulatuses pidada siseturuga kokkusobivaks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

*Artikkel 1*

Erakorraline riigiabi, mida Läti asutused annavad ajavahemikul 1. jaanuarist 2010 kuni 31. detsembrini 2013 laenude võtmiseks põllumajandusmaa ostmise eesmärgil ning mille summa ulatub maksimaalselt 8 miljoni LTLni, loetakse siseturuga kokkusobivaks.

*Artikkel 2*

Käesolev otsus on adresseeritud Läti Vabariigile.

Brüssel, 16. detsember 2009

*Nõukogu nimel*
*eesistuja*
E. ERLANDSSON